

ARXIU CENTRAL LIRICH - DRAMÀTICH DE RAFEL RIBAS
 UNIÓ, NÚM. 5, PIS TERCER

REMEYS
 PER FORA

COMEDIA EN UN ACTE Y EN VERS

ORIGINAL DE

A. FERRER Y CODINA

Y

A. P.

ESTRENADA AB EXTRAORDINARI ÉXIT EN LO
 TEATRO CATALÀ
 INSTALAT EN LO DE ROMEA, LA NIT DEL 12 DE NOVEMBRE DE 1881

BARCELONA

ESTABLIMENT TIPOGRÀFICH DE BERNABÉ BASEDA

Villarroel, 17, Ensanxe

1884

REMEYS PER FORA

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

REMEYS
PER FORA

COMEDIA EN UN ACTE Y EN VERS

ORIGINAL DE

A. FERRER Y CODINA

Y

A. P.

ESTRENADA AB EXTRAORDINARI ÉXIT EN LO

TEATRO CATALÀ

INSTALAT EN LO DE ROMEA, LA NIT DEL 12 DE NOVEMBRE DE 1881

BARCELONA

ARXIU CENTRAL LÍRICH - DRAMÁTICH DE RAFEL RIBAS

UNIÓ, NÚM. 5, PIS TERCER

1884

Á LA BELLA Y DISTINJIDA

PRIMERA DAMA JOVE DEL TEATRO CATALÁ

D.^A CARMEN PARREÑO

Son admirador y amich:

A. Ferrer y Codina

REPARTIMENT

PERSONATJES

ACTORS

IGNÉS. . . 22 anys.	D. ^a CARME PARREÑO.
LOLA. . . 19 »	SRTA. CATARINA FONTOVA.
MATEU. 45 »	D. LLEÓ FONTOVA,
LLUÍS. . . 23 »	» H. GOULA.

Per dreta y esquerra, la del actor.

Acció contemporánea

La propietat pertany á A. Ferrer y Codina y al Arxiu dramátich de Rafel Ribas.

Quedan reservats tots los drets.

BARCELONA

ESTABLIMENT TIPOGRÁFICH DE BERNABÉ BASEDA

Villarroel, 17, Ensanxe

ACTE ÚNICH

Sala de confiança d' una casa acomodada. Porta al foro y dos laterals; taula de centro ab papers y un àlbum y demès mobles adequats.

ESCENA PRIMERA

LOLA y MATEU.

(Ell passejant impacient, ella brodant.)

MATEU. Estich violènt per demès
per que això ja es molt tardá,
y d' aquets favors, veurá,
no me 'n demani may més.

LOLA. La vritat, no sè qué hi trova.

MATEU. Jo al seu marit no 'l conéch
y si ell volguès, com no créch,
me n' pot fè una com un coba.

LOLA. (*Rient.*) No tingui pòr...

MATEU. Vosté riu...

per pòr may rés s' ha perdut,
si Don Juan en 'gues tingut,
de segur que fòra viu.

LOLA. ¿Don Juan Tenorio?

MATEU. Cá...

¿aquell ximple?

LOLA. Com lo trata...

MATEU. No, no vuy di aquell sabata...
Don Joan Prim, vuy dirli.

LOLA. ¡Ah!...

¿que 'l coneixía?

MATEU. Jo ho crech.

alló sí... la sèva historia

la sè tota de memoria.
¡Preguntarme si 'l conéch!...
Aquell si qu' era un valènt.
¿Don Juan Tenorio?... ¿Alló?
Lo qu' ha vist un servidò
á Tetuan...

LOLA.

¿A Tetuan?

MATEU.

¿Sènt?

Allí la caballería,
ell saltánt per la tronera,
los catalans al darrera,
sobre un puig, l' artillería...
Bè, l' explicaro rés es,
no habent'ho vist no 's pot creurer.

LOLA.

Ditjòs vosté que ho va veurer.

MATEU.

Un quadro així... á ca'n Parès.

LOLA.

¡Ah!... ho va veurer pintát.

MATEU.

Pintát, però tot igual.

LOLA.

Calli qu' han trucat...

MATEU.

No, es dalt.

¡Oh! y que me 'n bia oblidát.
Donchs, com deya, es un favòr
que creguim que no s' pot fè.
Si ho hagués mirat mès bè,
no li feya.

LOLA.

Pró, senyor...

¿vosté 's creu que així y així
una senyora 's conquista?...
¡Prou!... ¡ni una lletra á la vista!...
fòra alló de: *Vi y vencí.*

MATEU.

Es va conquistá el Perú,
qu' era empresa de mès mònta.

LOLA.

Vosté fá á l' Ignés molt tonta.

MATEU.

Qui el nom de tontu se 'n dú
en aquet plan esguerrát,
soch jo, ¿sènt?

LOLA.

Si aixís s' ho pensa...

MATEU.

Es asunto que 's comensa
y ja 'l voldria acabát.

LOLA.

Una situació especial
com en la que jo 'm trovaba,
de sa amistat reclamaba
un servey... sí... original.
Ja sab que van morí 'ls pares
deixanme en mans de tutors;

qu' avaros y previsors
com aquells del temps dels frares,
perque aixís la herencia meva
d' un cent per cent s' augmentès,
y un bon pico els en toqués,
tallanlo sense cap treva.
sens tampoch ni consultarme,
per ser encar molt criatura,
com qui rés fa, per procura,
varen procurar casarme.

¿Y ab á qui?... ab un tal Lluís
qu' arriba avuy de l' Habana,
y que sos dréts m' demana,
posantme en un compromís.

Cinch anys fa que vaij dá 'l sí
com hauría dat el no;

¿per ventura podré jo
estimar'l, ni ell á mí?

¿Hauré de viurer lligada
dins de casa y aburrida,
ab l' amor propi ferida,
sentne rica y desgraciada?

MATEU.

LOLA.

Bè, aixó sí...

Per xó vam' fèr

ab l' Ignés de combinar
aquet médi: d' ella anar
á rebre'l, finginse ser
la seva esposa, lloch dánt
de que avuy, jo bè hi confío
d' estudiar'l, donchs l' estudio,
que veij que convè, en devánt...

Com qu' ara li habém de dí
que vosté es el meu marit,
li dirém qu' era finjit,
y cada hu per son camí.

Per rés pot saberli greu
pus que per cap mal ho fém,
y sè qu' allavors viurém
ab pau y gracia de Deu.

Peró si está destina't
qu' aquest home no 'm convinga,
sens que cap reparo hi tinga,
me 'n vaitj y 'l deixo plantat.

MATEU.

Que jo fassi de marit
de vosté, bè, ja m' hi avinch

veu que cap reparo hi tinch
y á mes d' aixó, ja ho he dit.
Peró que la meva Ignés
siga, ni en broma, la esposa
del seu marit... vaija, es cosa,
francament, que no 'm fa 'l pés.

(*Lola riu.*)

Es posarli un precipici
al devánt, no ho prengui á guasa,
¿si 'l seu marit es propasa,
que no hi tinch jo un perjudici?

LOLA. ¿Y jo?

MATEU. En surt molt més barato,
dona, hasta un cego ho veuria.

LOLA. ¿Y jo?... ¿que no ho sentiria?

MATEU. Però, ¿quí pagaba el pato?
En fin, que 's tiri en devánt,
ara ja habém comensat;
si al fi en surto reventát
vostés la culpa 'n tindrán.

LOLA. Però mentres no 's propasi
vosté disimuli ..

MATEU. Ja,

prou qu' ho veitj com anirá...
LOLA. Bè, per xó no créch qu' ho fassi,
que encar que no pot dubtarhi
de que l' Ignés es sa esposa,
una dona sempre imposa
al primer cop de parlarhi.

MATEU. ¿Imposar?... Aixó era avánts,
ja res imposa ni atura...

¿Que coneix cap criatura
que li fassin pó 'l gegánts?

No deliri, creguim, Lola,
som al sigle del tram-vía,
y lo qu' es avuy en día
el que menos corra, vola.

LOLA. Sí, pero aixó es un moment...

MATEU. ¿Un moment? de que ella es fora
ja fa un' hora.

LOLA. ¿Ja fa un' hora?

(*Trucan.*)

¡Va, ja son aquí!... ¿no sénu?

MATEU. Vaiji á obrir.

LOLA. Tot desseguida.

¿No veu? y tan pernabatre...
(*Lola va á obrir y tocan las quatre.*)

MATEU. (Bon' hora, tocan las quatre,
va á comensar la corrida.)

ESCENA II

MATEU, LOLA, IGNÉS y LLUÍS ab una maleta.

LLUÍS. Senyor meu, que Deu lo guart.
(¡Quina xicota més maca!) (*Per la*

MATEU. Als peus de vosté. *Lola.*

IGNÉS. (¡Que dius!)

LOLA. (Es guapo... no 'm desagrada.)

IGNÉS. El senyor Mateu... sa esposa
(*Presentantlos.*)

Ignés, qu' han dat hospedatje
á l' amiga de la vida.

LLUÍS. No sè com darls' hi las gracias,
y entre 'ls seus més grans amichs
desde avuy poden contarme.

LOLA. ¡Oh!... ho acceptém ab molt gust,
peró ja poden sentarse,
deixi á un recó la maleta,
ja l' entrarà la criada.

IGNÉS. Sèntat, Lluís.

MATEU. (¡Quina franquesa!...)
No vuy gayras confiansas. (*A Ignés.*)

IGNÉS. (¡Parla, beneyt!)

MATEU. Bè, bè, y donchs,
¿qué tal ha anat lo viatge?

(*Se sentan: á la dreta Lola, segueix Lluís, des-
prés Ignés y á l' últim Mateu.*)

LLUÍS. Algo molèst, pero hi dat
mas molestias per pagadas
trovanme avuy en los brassos
d' una esposa tan amable.

MATEU. (¡Ja tiran... ay, ay!...)

IGNÉS. Y creu
qu' impacienta t' esperaba.

LLUÍS. A judicar per las provas
ho crech bè, Lola...

MATEU. (¡Ay, la mare!...)
(Tinch de sabé aqueixas probas.)

(*A Ignés, que fa un moviment de disgust.*)

LOLA. ¿Y qué tal per 'llá á la Habana?

LLUÍS. ¿Qué tal? que vol que li diga...
Molt cafè, moltes mulatas,
micos, lloros y cotorras
y una calor qu' axitxarra.

MATEU. (¡Així 't guesis mort del vòmit!)

IGNÉS. Doncas aquí no 'n fá massa.
¿Qué 't sembla? ¿Que 't sembla, Ignés,
lo meu marit?... Sigas franca.

LOLA. Es guapo.

LLUÍS. Gracias, senyora.

(¡Veitj que 'm mira molt!)

LOLA. (¡M' agrada!)

IGNÉS. ¡Oh! hi tingut una alegria
quant l'hi vist, veurán, soch franca.

Una, ¿sab?... hi anaba cega...

¿y si no es guapo? pensaba...

¿y si no li agrado á n'ell?...

LLUÍS. ¿Cóm no habías d' agradarme?

IGNÉS. Qué 't diré, era molt fácil.

LLUÍS. Es molt cert... ¿per qué negarla
la vritat? Fará uns cinch anys
que per pòders ens casaban,
ella, ab sos tutors, aquí,
jo, ab los meus, allá á la Habana.
Aixís ho varen resoldrer.

IGNÉS. Com á mí, sens consultarte.

LLUÍS. La sórt que jo li he agradat,
com ella á n' á mí m' agrada,
sinó 'ls dos 'nabam á ser
victimas d' ells.

IGNÉS. (A Mateu.) (Vaija, parla.)

MATEU. No, ja era un xich esposát...
(¡Que n' he sigút de panarra!)

LLUÍS. A la fi, tot ha eixit bè;
ma conducta ha de fer ara
que la impressió que á ma esposa
li he fet, no siga vana,
y que creixí son carinyo
com del meu segú ha d'estarne,
y si 'l cél mos prèchs escolta
y al poch temps ens dona un ángel,
¿quí ha d' habé aquí en la terra,
mès venturòs que nosaltres?

(Agafantli la mà qu' ella treu.)

MATEU. (¡Ay! ¡Ay! ¡Ay! ¡Cóm s' embolica!...)

Ségui aquí.

(*Cambia de cadira ab Ignés.*)

(*A Lluís.*) ¿Oy que las palmas
son uns arbres llarchs y prims?

LLUÍS. Llarchs sí, pero prims no gayre.

MATEU. Y diguim, ¿els insurrectos
eran homes com nosaltres?

LOLA. ¡Quina pregunta més tonta!...

LLUÍS. Ja veurá. no es tan errada,
com que tots casi eran negres,
es cért. no eran com nosaltres.

MATEU. ¿No ho veu?

IGNÉS. Vaya una conversa...

MATEU. (No, ja créch que la dels àngels
t' agradaba més.) (*A Ignés.*)

IGNÉS. (*A Mateu.*) (¡Fingéix!)

LLUÍS. (¡Aquét socio no m' agrada!)

LOLA. Y diguins... ¿Ha estat molt temps
per mar en aquet viatge?

LLUÍS. No.

IGNÉS. Ha de sé un patir continuo,
sempre ab por...

LLUÍS. Ni sols pensaba
que sòta mos peus tinguès
aquèll abisme insondable,
universal cementiri
hont hi dormen tans mils náufrechs.

MATEU. Veu, la mar m' agradaria
si no hi haguès tanta d' aygua.

LLUÍS. Però aquellas nits de lluna...
las postas de sol qu' encantan
y que jamay en la terra
se 'n poden veurer d' igualas.
En fi, totas las bellas
d' aquet univérs plegadas,
vistas desde 'l llòm del mar,
son més grans, més admirables.
L' ànima allí s' impresiona
y ab lo brandéix, qu' embriaga,
del bastimènt que ja puja
ó ja baixa de l' onada
que jemega com si 'l pés
sentís sobre sas espatllas...
La blanca vela que 's veu
com en l' horisònt pintada...

Lo vòl de la gallineta
com grumòll de neu qu' enlayra;
lo ventijól que suspira
sobre l' espuma salada...

MATEU. Y diguim, ¿las gallinetas
son bonas per menjar?

LOLA. ¿Y ara?...

Vamos, tens unas sortidas...

LLUÍS. May n' he menját.

MATEU. Diu qu' amargan.

LLUÍS. No sè.

MATEU. Vaija, á mí la mar
m' fa pòr... y es, tal vegada,
com soch cotxero d' ofici...
peró una rifa, ¿sab?...

IGNÉS. (¡Calla!)

MATEU. No, jo soch franch, ¿veu aquesta?

(*Senyalant á Ignés.*)

¡Ay, no, aquesta!... (A Lola.) Era
[criada

peró ab la rifa y... ¡oh! es gran...

(*Ignés s' impacienta.*)

Tot va ser d' una vegada
que vaitj dú á 'n Prim en el cotxe
y ab l' anguila que va dar-me
vaitj comprá 'l bitllét sortós...

¡Alló era un home galante!...

IGNÉS. ¿Y á qué vè?...

MATEU. Era per dirli

qu' alló del mar no agradarme,
pot sé ho fá 'l 'ber sèt cotxero.

LLUÍS. ¿Vol dir?

LOLA. Qui sab, devegadas...

MATEU. ¿Que 's pensa que no ho voldria
veurer Cuba, Buenos-Ayres?...

¿Deu ser per 'llí p' el mar Negre,
Cuba?

LLUÍS. Sí, en el gòlf d' Igualada.

(¡Quin home més be á ba!)

IGNÉS. (¡Quin desbarrá, home, calla!)

MATEU. ¿Que hi dit algun disbarat?

LLUÍS. Vol callar...

LOLA. ¿Si l' has dit?... Massa.

MATEU. No, 'l que 's de fotografia
no 'n sè, á la vritat.

- IGNÉS. Alssa, alssa...
- MATEU. Com no hi anat gayre á estudi. Però del que deyam, vaija, no m'agrada 'l mar, tinch pòr, no m'agrada l' ofegarme... ¡Al menos fos aigua dolça, però aixó d' aigua salada!
- LOLA. A mi 'm sembla que 's igual
- LLUÍS. Jo també li veig.
- LOLA. Exacte, ¿ves qué tè més? ..
- MATEU. Bueno, tu ofégat al mar, ab l' aygua que tè aquéll gust de dimonis, y jo en un safréitj d' horchata; ¡veyam qui patirà més!...
- LOLA. Veurás, tot es mal que mata.
- MATEU. Bè, bè, bè, deixemho correr, pot sè, el que desitxa ara vosté, es descansar, ¿no es cért?
- LLUÍS. No, no; sols vull respallarme, neteijarme un xich las mans y refrescarme la cara. *(S' aixecan.)*
- LOLA. Miris, allí tè 'l seu quarto. *(A la dreta.)*
- LLUÍS. Anèm, donchs... *(A Ignés.)*
- MATEU. No, es aquest altre el d'ella. A n' aquí no es moda *(Interposantse entre 'ls dos y senyalant el de l' esquerra.)* l' está junts, ¿que no li agrada? *(Lluís lo mira sorprès.)*
- LLUÍS. Esposa meva, hasta luego. *(Ofereix la mà á Ignés y Mateu li pren.)*
- MATEU. Hasta luego, si li falta alguna cosa, fá un crit, cap compliment.
- LLUÍS. ¡Ay la mare!... La maleta... *(Ignés va á darli y Mateu s' adelanta.)*
- MATEU. ¡Ah, sí, tinga!
- LLUÍS. Lluís, agafa l' octante, que del modo que navegas dús l' altura equivocada.

ESCENA III

Mat-ixos, menos LLUIS.

MATEU. Bueno, aixó s' ha d' acabar.
(*Després d'acompanyarlo y tornant resolut.*)

IGNÉS. Vaja, Lola, qu' es molt curro.

MATEU. ¿No ho sents? Ja hi fet prou el burro.
(*Cridant.*)

Quan surti se li diu clar.

IGNÉS. ¿Donchs qu' haurém fet fins aquí?

MATEU. No, ja m' ho penso que hi gosas.

LOLA. Però aixó es deixar las cosas
á la mitat del camí.

MATEU. ¡Endevant!

LOLA. ¡Que poca espera!...

MATEU. ¡Poca espera, tè rahò!

Vosté 's mira la funció,
com se diu, detrás barrera.

No, no, ja hem fet prou bunyols,
y á ferne més ja no hi passo.

LOLA. Sols li demano de plasso
fins al vespre.

IGNÉS. ¿Qué més vols?

MATEU. Sembla que t' hi trobas bè,
que vols seguí aquest engany.

IGNÉS. Sempre serás cap-sigrany.

MATEU. No parlis de caps, ¿sents?

IGNÉS.

Bè,

lo qu' has de fè, es lo favor
de deixá aquet tó... ¿que 't creus
que per fè un servey, me deus
insultá?... ¿que 'l teu honor
no es el meu? ¿que acàs la Lola
no es amiga? ¿y tal vegada
tinch de deixá de sè' honrada
tot just avuy?... En' que sola
estès ab ell, per la vida,
que no faltaria crech,
que jo sè lo que á mí 'm déch...

(*A mesura qu' ha anat parlant Ignés, Mateu
s' ha anat encantant, fins que queda com alelat.*)

LOLA. Vamos, que passa de mida.

MATEU. ¿Que no sabs que soch jelós?

(*Dominat.*)

y es perque t' estimo massa.
IGNÉS. Pero aixó de ratlla passa.
MATEU. Vaja, perdónam.
IGNÉS. ¡Si fos!...
¡Oh, y no dissimula gens!
Si fos llarch, tindrias rahó,
pero per un rato, no,
MATEU. No diré res més, corrènts,
ja que vos agrada així.
y puig veig que no fa sol,
fins baixarém á dá un vol
ab la Lola, pe'l jardí.
LOLA. ¡Gracias á Deu qu' es prudent!
MATEU. Res, ets la seva senyora.
IGNÉS. Aixó son REMEYS PER FORA
que no fan mal.
LOLA. (*Mirant al quarto.*) ¿Ve, no sent?
MATEU. ¡Ay! (*Ab pòr.*)
LOLA Anem. (*Agafantlo del bras.*)
MATEU. Si se 't propassa,
per xó dónali un pebrot.
LOLA. ¡Cuiti!
IGNÉS. Ves, ves, tabalot.
MATEU. Per xó no estiri. (*Cremat.*)
(*Se 'n va pe'l foro.*)

ESCENA IV

IGNÈS y luégo LLUÍS.

IGNÉS. Ja es massa,
¡pobre Mateu!... Jo ja ho veig,
no li pot agradar gayre.
Y si no fos per la Lola,
qu' es per mí més que germana,
no voldria que tinguès
aquets enfados, que encara
que son remeys, com hi dit,
per fora, sobran y bastan
per ferli passá un mal rato,
y francament, no m' agrada.
Ja es aquí... fem la distreta,
miraré l' álbam...
(*Agafa l' álbam y se senta al terme esquerra.*)
LLUÍS. ¡Ves ara (*Distret.*)

quin modo de desbarrar!...
¡Tenir celos d' aquell!... ¡Vaija,
ni vull recordarmen més!...
¡Fora molt gran... encelarme
jo d' aquell guarda-passeyos!
¡Peró, recristo! . . ¡qu' es caya
la seva dona!... es un yatj
de recreo... ab una manga
y un puntal... ni dibuixat...
S' hi podria fè un viatge
al Polo... ¿si li faria?
y sense pòr de gelarme.
Peró estich somiant truytas...
Lluís, may farém bugada;
va... conténtat ab la teva
que no es pas despreciable.
Bè, no tè aquella boqueta,
ni aquells ulls, ni 'l nas com l' altre.
¡Oh, sobre tot aquell nas!
¡Jo estich molt p' els nassos, vaija!
¡Ah! ¿es aquí? ¡pobre xicota!
dubto d' ella y tal vegada
la pobre está allí llegint
una de las meas cartas.
¡Lola!

IGNÉS.

¡Ay!...

LLUÍS.

¿Que t' hi espantat?

IGNÉS.

No, sino... com que m' estava
sola...

LLUÍS.

¿Un álbum? ¿A qui miras?

IGNÉS.

A n' en Mateu.

LLUIS.

(¡Malo!)

IGNÉS.

Ara

s' en han baixat al jardí.

LLUIS.

Y pot ser tu m' esperabas.

IGNÉS.

¿Per qué haig de negarho? Si,
y que t' esperaba ab ansia.

¡M' haurás de dir tantas cosas!...
(Fem la comedia).

LLUÍS.

¡Oh, y tantas!

(*Ignés canta distreta.*)

(Lluiset, agafa la sonda
qu' aquet baix no es á la carta.)

¿Feya molt qu' eras aquí?

IGNÉS.

Avuy he arribat de Blanes.

- LLUIS. (¡Respiro!) ¿y qué fa molt
que coneixes aquest asa
d' en Mateu?
- IGNÉS. Fassi 'l favor,
(*Enfadada.*)
que 'ns están dant hospedatxe
y no veig prudent... ¿Tens celos?
(*Cambiant de tò y somrient.*)
- LLUIS. ¿Jo? ¿D' aquell mosso d' esquadra
(*Moviment de rabia d' Ignés.*)
vols que tinga celos?... Si
la qu' ab un home així 's casa,
ó té algun fet amagat
ó va molt acasarada.
- IGNÉS. ¡Veurá... fassim el favor!...
(¡Ay, com se 'm veuhen las cartas!)
- LLUIS. ¿Que?... (¡Sorprés.)
- IGNÉS. Vuy dir... (femho per ella)
qu' ets molt de la broma...
- LLUIS. Vaija,
¡ha de sè una prometensa
casarse ab un aixís!...
- IGNÉS. (¡Nada,
si segueix així, revento!)
Veurás... son gustos... (S' escama
sino 'm domino).
- LLUIS. Deixém
aquet tipo y parlém ara
de nosaltres.
- IGNÉS. Molt ben dit.
(¡Casi se 'm menja la rabia!)
- LLUIS. Ara qu'estém tots dos sols,
podém fè 'l nostre programa.
- IGNÉS. A ferlo.
- LLUIS. Avans, vuy besar,
Lola meva, ta má blanca.
- IGNÉS. Estigas, que ho poden veurer.
- LLUIS. ¿Y qué hi fá?
- IGNÉS. Que no m' agrada.
- LLUIS. Hi há rés més ignocènt
que besar la má nevada
d' una esposa carinyosa
p' el marit que l' idolatra?
- IGNÉS. Ja ho sè, sí, pero, ¿sabs?... una...
(¡la malaltia s' agrava!)

LLUÍS. Escolta, ¿que no m' estimas?
Ja ho pots dir clar, sigas franca,
no m' agrada rés per forsa,
que á generós ningú 'm guanya.

IGNÉS. No sé per qué ho dius...

LLUÍS. ¿Per qué?
¿Si no estás gèns animada!

IGNÉS. Es que no sé cóm t' ho préns.

(Ab fredor.)

LLUÍS. ¿Per qué no tinch d' estimarte?
¿Veus quin modo de respondre?
Qui estima ho diu ab més alma.
Aixó y lo que fas ab mí...

IGNÉS. No sé qué vols.

LLUÍS. Rojas flamas,
foch, volcans d' amor encesos.

IGNÉS. ¡Ay, ay, correu, porteu aigua!
Tú vens de climas ardents
y sents fret tot lo que no escalda.

LLUÍS. ¡Lola! ¡Lola de ma vida!

(Volent agafarli las mans. Ella li pega.)

IGNÉS. ¡Apa, las mans curtas, vaija!

LLUÍS. Jo crech que del qu' ets per mí
no t' has fet encara cárrech.
Soch el teu marit.

IGNÉS. Ja ho sé.

LLUÍS. ¿Donchs qu' hem de fer? digas, vaija.

IGNÉS. Es que jo no vuy fer riurer.
Pot entrá algú... una criada...
¿després tothom enrahona!

LLUÍS. Doncas demá cap á Blanes.

IGNÉS. Veus, allí, tot lo que vulgas,
¡allí, sí, que som á casa!

LLUÍS. Endevant, ja que t' empenyas
en voler ser tan extranya,
respectaré el teu capritxo.

IGNÉS. Ja veus, home, aixis m' agradas

LLUÍS. Entremnos un moment dins
del quarto, vuy ensenyarte
els regalos que t' hi dut.

IGNÉS. Deixals, ja 'ls veurém á casa.

LLUÍS. No, hi há cosas molt bonicas;
vina.

IGNÉS. No, no cal que 't cansias;

LLUÍS.

á dins del quarto no hi entro.
¡Ah! ¿no?... Aixó sí que no passa.
A la volta del vapor
me 'n torno cap á l' Habana.
¡Vaya un modo 'ls meus tutors
d' aixafarme la guitarra!...
Nada, ja ho hi dit... á Cuba.
¡Si 'ls tutors varen sè uns asas!
¡Com si allí no n' hi hagués
de donas!... ¡Buscarla á Espanya
quan allí n' hi há un surtit
y en aquí sols una classe! (*Lola riu.*
Sí, sí, sí, se 'n pot ben riurer.
Preguntiu á algú que ho sápigas.
Allí hi há negras, morenas,
de color trencat, de blanques,
de grogas, de sentit d' oli
y color de chocolate,
y perque veiji si jo
las hi tinch ab abundancia,
qu' allí dalt tinch quatre vegas
de tabaco y una estancia,
dos cafetals, cinch potreros
y set hisendas de canya,
que fan dinou; á cada una,
entre negras y mulatas,
més de cent, que suman, juntas,
unas dos mil; ara, criadas,
que fora de las hisendas
las tinch al servey de casas
conti'n cent més, y anyadeixin
ademés trenta ó quaranta
qu' haurán nascut desde que
vareix sortir de l' Habana.
Ara, miri y reflexioni,
afleri, passi ratlla,
sumi, y resti, hasta, si vol,
las que li dongui la gana,
y veiji si no puch dir,
ab veu imperiosa y alta,
que donas, el qu' es avuy,
á un servidor no n' hi faltan.

IGNÉS.

Bueno, home, bon profit,
y que li provin molt.

LLUÍS.

Gracias. (*Crema.*)

(¡Oh! ¡sí, sí, me la freijéix
l' cotxero!... Ja no es vana
ma sospita.)

IGNÉS. ¿Es á dir, *(Ab sorna.*
que se 'n vol torná á l' Habana?

LLUÍS. Sí, senyora; però avants
hem de deixar despatxadas
certas cosas.

IGNÉS. Ja... 'l divorci
deurá ser una de tantas.

LLUÍS. Aquesta serà la última,
pero avants en tinch un altre
que... que se n' ha de parlar
per... per... (¡la rabia m' escanya!)

IGNÉS. ¿Vol creurem? *(Rient.*

LLUÍS. ¿Qué?... ¿qué vol? digui.

IGNÉS. Fassis doná una mirada.

¿No diu qu' agafan el vómit
els qu' arriban á l' Habana?

Veiji, que pot sé 'ls que 'n venen
aquí agafan mal de rabia.

LLUÍS. Aixó no 's pot aguantar... *Cridant.*)
¡Senyora!...

ESCENA V

Mateixos y MATEU, que surt depressa y s' interposa
entre 'ls dos.

MATEU. ¿Qué hi há?... ¿qué passa?

LLUÍS. Ja ho sab vosté. *(Cremat.*

MATEU. Lo qu' ha de fer
es baixar la veu, ¡m' agrada!.

LLUÍS. ¡Bè prou que 'l veig el pastèl!

MATEU. ¿Quin pastèl?

IGNÉS. (¡Mateu!)

LLUÍS. Agafa

tot lo que tingas aquí
y cap al carril... al acte.

MATEU. ¡Y qu' ha d' aná al carril ella!...

LLUÍS. ¿Qué vol dir?

IGNÉS. (¡Per Deu!) *(A Mateu.*

MATEU. Si no tè altre

candela per aná al llit,
se n' hi anirá á las foscas.

- LLUÍS. ¡Vaija!...
MATEU. Bueno, dona, no m' pessiguis.
IGNÉS. Veurás, Lluís, no ha d' estrañar-te
aquesta conducta ab ell;
m' estiman com á germana
y no 's pot acostumar
a que vingui ara aquí un altre
qu' els disputi el meu carinyo.
(¡Si no segueixes la farsa,
renyim per sempre!)
- MATEU. Bè, sí;
aixó es aixó... Devegadas
fins lá confonch ab la meva.
- LLUÍS. Doncas tanta confiança
no m' agrada, ¿sab?
- MATEU. Bè, bè,
peró...
- LLUÍS. El qu' es fins avuy, pássesse,
mes d' ara endevant, la vuy
per mi tot sol.
- MATEU. (¡Carregat d' ánimas!)

ESCENA VI

Mateixos y LOLA, ab un ram.

- LOLA. ¿Qué tenen, que desde abaix
sento aquets crits?
- MATEU. Aquet plaga...
LLUÍS. (¡Que m' agrada aquesta dona!)
- LOLA. ¿S' ha enfadat?
- LLUÍS. ¡Cá!
- IGNÉS. Ho semblaba.
LOLA. (Me quedarè sol ab ell,
que vuy entregar la plassa.)
Mateu, Lola, podriau anar
á fer més rams per la taula.
Hi vindrán molt bè.
- IGNÉS. Com vulgas.
MATEU. Sí, sí, anem.
- IGNÉS. Anem.
(Se 'n van Mateu é Ignés foro.)

ESCENA VII

LLUIS y LOLA

LLUIS. ¡Alante!...
(¿Qui sab?... ¡Pot sé si Lluís,
(*Lola s' assenta terme esquerra.*
qu' es que tu l' has agafada
per la malicia!... ¡Veyam!
(*Al anar á seguirlos, Lola 'l crida, 's gira y la
mira sorprès.*

LOLA. ¿Que se 'n va?

LLUIS. ¡Es que!...

LOLA. ¡Bè, vaija!...
(*Jugant ab coqueteria ab lo ram.*

LLUIS. ¡Fassi 'l que vulga... per mi!...

LOLA. (¡Llamp del cel!... ¡Si jo sabès!...)

LLUIS. Es per vosté. (*Ensenyantli 'l ram.*

LOLA. ¿Per mi es?

LLUIS. ¡Ah! ¿que no 'l vol?

LOLA. ¡Oh, sí, sí!

(*Pausa.*

LOLA. En quant siga marxitat,
el llensará...

LLUIS. ¡Oh! ¡Quimera!

A dins de la sombrerera
el tindrè sempre desát.

LOLA. Segui.

LLUIS. ¿Jo?.. (¡M vull lo cervéll!)

LOLA. ¡Ah! ¿no 's vol acostar més?

LLUIS. ¿que li faitj pòr? ¡qué-tonto es!

LOLA. (¡Que 'n déch estar de vermèll!)

LLUIS. ¿Li agrado?... ¿qu' es sorprén?

(*Moviment de sorpresa en Lluís.*

LOLA. ¡Cá!

LLUIS. Es...

LOLA. Vamos, ja ho imagino

LLUIS. (¡Ay, ay, ay!... ¡Cóm desafino!)

LOLA. ¡Jo crech que 'l molestó!

LLUIS. ¡Bah!...

LOLA. Tal vegada está impaciènt
perque, en lloch mèu, no tè qui
dins del cor li ha fet senti
el més hermòs sentiment.

LLUIS. No, donchs s' erra.

LOLA. ¡A mí m' ho apar!

¿vol dir?

LLUÍS. No. (¡Quina xicota tan que!... No, no vuy tarota, que no coneix el billar.)

LOLA. No l'enténch.

LLUÍS. Igual 'm passa per lo que respecta á vosté; si l' entenguès, ja pot sé...

LOLA. Jo crech que m' esplico massa. ¡Ay!...

LLUÍS. No suspiri, senyora, sino, no responch de mí.

LOLA. ¡Ay, no l' enténch!... ¿qué vol dí?

LLUÍS. (¡Avancém!) ¡Qu' es seductora! ¡que tè uns ulls molt sandungueros! ¡que 'm creman! ¡que m' hi rusteixo!

LOLA. ¿Qué diu ara?

LLUÍS. Si segueixo, haurán de vení 'ls bomberos.

LOLA. ¡Estimar!... ¡que deu sé hermós! Jo al cel sempre li demano sé estimada...

LLUÍS. ¿No té un vano!

¡Fa una calò!...

LOLA. El meu espòs es tan... ¿m' entén?... tan fatal...

LLUÍS. Be, si alló es un carcamal, y perdoni la expresió.

LOLA. ¿Vosté té cor?

LLUÍS. Jo bè ho crech.

LOLA. ¿Y 'l creu capás d' estimá?

LLUÍS. ¡Oh, sí!

LOLA. ¿Y no l' enganyará?

LLUÍS. No, ja fa temps que 'l conéix.

LOLA. Donchs vosté la ditxa 'm roba.

LLUÍS. ¡Qué diu!... ¡Oh, no m' exasperi, Ignés meva!

LOLA. Avans esperi.

(¡A veyám. Posemlo á prova!)

Per entregarme á vosté, ab armas y municions, no poden bastar rahons, hi há d' haber fets.

LLUÍS. ¿Qué vol, qué?

- LOLA. Que rompi ab lo seu estat
y que 'm complaurá suposo.
- LLUÍS. ¿No veu, dona, que m' exposo
á que 'm digan mal casat?
Ab secrèt, se pot... cabal,
tenir pau, ningú s' entera...
- LOLA. (¡Fem la romántica!) ¡No era
(*Ab afectació.*)
pas aquet lo meu ideal!
- LLUÍS. A mes, encar m' propaso.
á dir que pot ser será.
Vuy una cosa esbriná
y ho sabrá ab molt curt plasso.
- LOLA. Jo soch molt original,
l' amor d' avuy es molt rónich,
jo anhelo l' amor platónich,
pur, aéreo, ideal;
no l' amor grullè ó metálich
que ab or ó fanch se cotisa...
Jo sòch... ¿com diré?... una Eloísa!
- LLUÍS. ¿Y va triá aquell camálich?
- LOLA. Mos pares, senyors ja vells,
van obligar 'm.
- LLUÍS. Se soposa,
com á mí... ¡es cosa graciosa!...
¡Cóm no s' han de casar ells!...
Ja sab vosté que á n' á mí
'm van fé 'l mateix.
- LOLA. Es clar,
¡veiji cóm s' ha d' arreglar!
- LLUÍS. Ara jo l' hi anaba á di.
¿Cóm ho vol?... presenti un plan.
- LOLA. Deixi la dona.
- LLUÍS. M' sab greu...
allavorans en Mateu...
¡pot contar!
- LOLA. Bè, sí... ells tindrán
amors vulgars, quan jo sé
qu' el nostre será patétich.
- LLUÍS. Sí, ja será ben poétich
el títol que jo duré.
- LOLA. Ja 'm veij al clar de la lluna,
qu' el gòrch li fa de mirall,
jo al balcó, vosté á caball
embossát... una llacuna...

- un sálser qu' humil s' inclina
al senti l' oreitj pasar,
y allá... lluny... sobre del mar...
- LLUÍS. Un llaut pescánt sardina.
(¡Seguimli 'l fil!)
- LOLA. Sí, llaut,
tot lo demès es miseria.
- LLUÍS. (Ho agafa per la part seria,
ja ho veitj, no hi 'bia caigut.)
- LOLA. Lo seu amor no m' agrada,
tot materia.
- LLUÍS. (¡Ja hi torném!)
- Ja veurá, á lo menos fém
una capa mal tallada.
- LOLA. ¿Qué vol dir?
- LLUÍS. Tot ab bons fins,
per acabar la cuestió,
en lloch de está del balcó
al peu. deixim entrá á dins.
- LOLA. Imposible, el ver amor
es del ánima 'l destèll.
- LLUÍS. (¡Es cándida, á fe de nèll!)
- LOLA. ¿Admèt?
- LLUÍS. Ignés, per favòr...
- LOLA. De mitja nit als contorns,
al peu del balcó l' espero.
- LLUÍS. Vindrè vestit de guerrero
del castell dels tres dragòns.
- LOLA. No 's burli... ¡si ho vol així,
soch tota sèva!
- LLUÍS. ¡Oh, Ignés! (*Agenollat.*)
- LOLA. Ara que no digui rés.
- LLUÍS. ¡Vol callar!
(*Surt Mateu rient y Lola fuitj.*)
- LOLA. ¡Ah!...
- LLUÍS. ¡Ell aquí! (*Aterrat.*)

ESCENA VIII

MATEU y LLUÍS

- LLUÍS. ¡S' ha vist sòrt més embustera!...
- MATEU. ¡Ay, carat, carat, carat!...
- LLUÍS. (¡Aquesta calma m' aterra!)
- MATEU. Aixequis, home, ¿qué fá?...
¡No s' embruti 'ls pantalons!

- LLUÍS. Ara... pot ser... s' ha pensat...
¡las apariencias!...
- MATEU. Sí, home,
per mí pot tirá en devant.
- LLUÍS. (¡Aquesta calma m' espanta!)
- MATEU. ¿Es dir que vosté?...
(*Dramátich, de repent li escapa el riurer.*)
- LLUÍS. (¡Ay, ay!
¡Pot ser s' haurá tornat boitj!)
- MATEU. Vinguim aquí, san cristiá,
¿que no ha comprés que l' estima?...
Ella ho volia ocultar,
pero 's veu, está xiflada.
- LLUÍS. ¿Es dir que vosté?... (¡San Pau!
¡Cóm está aquí 'l matrimoni!...)
- MATEU. Ara l' agafa y se 'n van
ab pau y gracia de Deu.
¡Bah! Si li tinch de ser franch,
aquet paper de marit
ja 'm cargaba, la vritat.
- LLUÍS. (¡P' el qu' es veu, me la regala!)
- MATEU. Vosté, per xo... ¿eh?... ja sab
(*Senyalant que rés digui.*)
va sé un pastel qu' ellas dugas
van arreglar y...
- LLUÍS. (¡Ja hi caich!
Es qu' ell s' entèn ab la meva,
¡las sanchs m' pujan al cap!
¡Jo ho tinch de sabé y p' el cel
que se n' ha de recordar
ella!) Hasta luego.
- MATEU. Es...
- LLUÍS. Dispensi...
(¡Jo escoltaré aquí amagát!)
(*Se fica quarto dreta.*)

ESCENA IX

MATEU, IGNÉS y luego LLUÍS

- MATEU. Ignés, arribas á temps. (*Rient fort.*)
- IGNÉS. ¿Qué hi há hagut?
- MATEU. Dona, cá, 'n Lluís
que li trovat als peus d'ella,
fentli l' amor... ¡Oh, y li he dit

qu' habiam fet la comedia,
y per xo ha eixit d' aquí
enfutismat. ¿y sabs qu' es?
que no ho ha entés.

LLUÍS. (D' aquí dins
no puch sentir lo que dihuen.)

IGNÉS. ¿Y ella, hónt ha anat?

MATEU. Ha fugit,
pot sé á rebentars' de riure.

IGNÉS. Donchs digas que sent aixís,
¿ja deu estar satisfeta?

MATEU. Jo bè m' ho penso.

LLUÍS. (¡Jo estich
ni 'ls dimontris del infern!
¡Qué diable dehuen dir!...)

MATEU. Pero si 't tinch de ser franch,
lo qu' es de cosas aixís
no me 'n fassis fer may més;
jo sé 'l que m' has fet patí.

IGNÉS. ¡Perdónam! (*Agafantli las mans.*)

MATEU. ¡Ay, Ignés meva!

LLUÍS. (¡Si 'ls ulls no 'm volen trahir
están agafats de mans!
¡Vaya si ho están!...)

IGNÉS. ¡Aixís!

Y are fesme una abrasada
y no hi pensém més. (*S' abrasan.*)

LLUÍS. ¡Qué hi vist!

Senyor Mateu, trihi armas (*Surtint.*
trihi armas... y si rihuen,
á tots dos, com dos bolados,
els tinch de desfè á bosins.

MATEU. ¡Pero, Lluís!...

(*Rebentantse de riurer ell é Ignés.*)

IGNÉS. ¡Pero, escolti!

ESCENA ÚLTIMA

Mateixos y LOLA, que surt també rient

LOLA. ¡Pero vina aquí, Lluís!

IGNÉS. ¡Si tot ha sigut comedia!

LLUÍS. ¿Comedia, y jo desd'allí
els hi vist com s' abrassaban?...

MATEU. ¿Ho vol torná á veurer? (*S' abrasan.*)

LLUÍS. (*Agafant una cadira.*) ¡Vils!

- LOLA. ¡Ay, jo 'm moro!
- IGNÉS. ¡Jo m' escanyo!
- MATEU. ¡Jo 'm rebento! (*Cayent assentats.*)
- LOLA. Pero, Lluís...
- LLUÍS. Veitj que dins d'aquesta casa tothom se burla de mí.
- IGNÉS. No, home.
- LOLA. ¡Ay, que hi rigut!...
- LLUÍS. Bè, ¿m' explicarán al fi tot aixó qué significa?
- IGNÉS. Significa, poch d'aquí, qu'aquesta es la sèva dona. (*Per la Lola.*)
- LLUÍS. ¡Que... que!...
- MATEU. Aquesta.
- LOLA. (*Agafantli las mans.*) Sí, home, sí, jo soch la Lola, ta esposa, y tan sols que per saber si l'un al altre 'ns agradavam, per uns moments hem finjit sé 'l que no eram.
- LLUÍS. ¿Es cert? (*Content.*)
- MATEU. ¡Vaija!
- ¿Vol que ara, al trovarl' aquí, si haguès sigut ab la meva, lo'guès deixat sortir viu?
- LLUÍS. ¡Oh, Lola meva, perdónam!
- IGNÉS. Cap mal podia succehir; hem empleat REMEYS PER FORA que no fan mal.
- MATEU. Donchs á mí, casi ja 'm feyan l'efecte de remeys presos per dins.
- LOLA. Ara 'ls convidém á Blanes, si hi volen passar l'histiu.
- MATEU. ¿Y á n' els senyors?
- LOLA. Un conçéll els vull dar sols, y es que si 's tenen de casar un día, que no ho fassin pas aixís; «qui cara veu, cara honra,» diu un refrán molt antich.

OBRAS
DE
A. FERRER Y CODINA

- LAS RELIQUIAS D' UNA MARE, drama en 3 actes.
UN JEFE DE LA CORONELA, drama en 3 actes.
LO GAT DE MAR, drama en 4 actes.
FLORS TRASPLANTADAS, drama en 3 actes.
LA CASA PAYRAL, drama en 3 actes.
UN MANRESÁ DE L' ANY VUIT, drama en 3 actes.
LO PUNYAL D' OR, drama en 3 actes.
OTJER, drama en 3 actes.
LA PÈRLA DE BADALONA, comedia en 1 acte.
AUCELLS D' AMÉRICA, comedia en 1 acte.
PERÓ, comedia en 1 acte.
REMEYS PER FORA, comedia en 1 acte.
PARE Y PADRÍ, comedia en 1 acte.
CATALANS Á ORIENT, sarsuela en 2 actes.
LLUCH-LLACH, sarsuela en 2 actes.
CELOS D' UN REY, sarsuela en 1 acte.
HISTORIA NATURAL, sarsuela en 1 acte.
-

EN VENTA EN LAS PRINCIPALS LLIBRERÍAS